

Justis- og beredskapsdepartementet
(kun avgitt elektronisk på regjeringen.no)

Deres referanse: 20/5177
Vår referanse: 20/462
Dato: 11/12/2020

Høringsuttalelse - forslag til forskrift om tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat av 28. oktober 2020, hvor det fremmes forslag om å forskriftsfeste den eksisterende tilskuddsordningen om aktivitetstilbud for barn i asylmottak.

Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig.¹ Vi skal bidra til å styrke gjennomføringen av menneskerettighetene, særlig ved å gi råd og fremme anbefalinger til Stortinget, regjeringen, Sametinget og andre offentlige organer og private aktører. Høringsuttalelser er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet. NIM uttaler seg i utgangspunktet ikke i noen særlig grad om hensiktsmessigheten eller prioriteringen av virkemidler for å ivareta statens menneskerettslige forpliktelser.

NIM støtter en forskriftsfesting av tilskuddsordningen. Vi er enig i departementets begrunnelse for ordningen som er beskrevet i høringsnotatet punkt 2.2. Vi nevner også at vi anser forslaget som en realisering av barns menneskerettigheter, herunder statens forpliktelser til å ha et tilstrekkelig godt aktivitetstilbud for barn i asylmottak.

Ifølge FNs barnekonvensjon artikkel 31 har barn rett til fritid, og til å delta i lek og fritidsaktiviteter som passer for barnets alder, samt å delta i kulturliv og kunstnerisk virksomhet. Rettighetene skal respekteres og fremmes av statene, som er forpliktet til å oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter. Statenes forpliktelser gjelder overfor alle barn som oppholder seg i Norge, og skal praktiseres uten noen form for diskriminering.² Ifølge FNs barnekomité må enkelte barn gis særlig oppmerksomhet ved realiseringen av artikkel 31, herunder barn i institusjoner.³ Dette fordi disse barna ofte har en mer begrenset mulighet for lek, rekreasjon og deltakelse i fritidsaktiviteter. I FNs barnekomités generelle kommentar nr. 17 (2013) fremheves følgende:

¹ Lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter av 22. mai 2015 § 1.

² Jf. FNs barnekonvensjon artikkel 2.

³ FNs barnekomités generelle kommentar nr. 17 (2013) punkt 51.

*«The Committee stresses the need for States to work towards the de-institutionalization of children; but until that goal is reached, States should adopt measures to ensure that all such institutions guarantee both spaces and opportunities for children to associate with their peers in the community, to play and to participate in games, physical exercise, cultural and artistic life. Such measures should not be restricted to compulsory or organized activities; safe and stimulating environments are needed for children to engage in free play and recreation».*⁴

En forutsetning for at Norge skal kunne ivareta disse forpliktelsene overfor barn i asylmottak er at nødvendige og egnede betingelser er til stede for at rettighetene skal kunne realiseres, herunder økonomiske bevilgninger og rettslig regulering.⁵ Forskriftsfesting av en tilskuddsordning som har til formål å forbedre aktivitetstilbudet for barn i asylmottak vil dermed være egnet til å oppfylle statens forpliktelser etter barnekonvensjonen.

Vennlig hilsen
for Norges institusjon for menneskerettigheter

Adele Matheson Mestad
Direktør

Kirsten Kolstad Kvalø
Seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har dermed ingen signatur.

⁴ FNs barnekomité's generelle kommentar nr. 17 (2013) punkt 51.

⁵ FNs barnekomité's generelle kommentar nr. 17 (2013) punkt 15 jf. SP art. 4.